

17. junij 2021
končni podatki

Stopnja tveganja revščine in stopnja tveganja socialne izključenosti v 2020 višji kot v 2019

Kazalniki dohodka, revščine in socialne izključenosti, Slovenija, 2020

Stopnja tveganja revščine in stopnja tveganja socialne izključenosti sta bili v 2020 višji kot v 2019, prva za 0,4, druga za 0,6 odstotne točke; prva je znašala 12,4 %, druga 15,0 %. Letni prag tveganja revščine se je zvišal za 424 EUR, na 8.864 EUR ali na 739 EUR na mesec.

V 2020 pod pragom tveganja revščine vsak osmi prebivalec Slovenije

Po podatkih iz raziskovanja Življenjski pogoji (SILC) za leto 2020 je bila stopnja tveganja revščine v Sloveniji 12,4-odstotna. To pomeni, da je z dohodkom, nižjim od praga tveganja revščine, živelo približno 254.000 prebivalcev Slovenije, kar je približno 11.000 več kot v prejšnjem letu. Izračun temelji na dohodkih, prejetih v letu 2019.

Letni prag tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo je znašal 8.864 EUR, mesečni pa 739 EUR. Prag tveganja revščine za štiričlansko družino, sestavljeno iz dveh odraslih in dveh otrok, mlajših od 14 let, je znašal 1.551 EUR na mesec, za dvočlansko gospodinjstvo brez otrok pa 1.108 EUR na mesec.

Stopnja tveganja revščine se je glede na prejšnje leto zvišala za 0,4 odstotne točke. Prag tveganja revščine se je zvišal za 424 EUR na leto.

254.000 oseb pod pragom tveganja revščine

Med vsemi 254.000 osebami, živečimi z dohodki, nižjimi od praga tveganja revščine, je bilo 97.000 upokojencev (ali 19,5 % od vseh upokojencev); 46.000 je bilo delovno aktivnih (ali 5 % od vseh delovno aktivnih); 41.000 je bilo mladoletnih otrok (ali 10,5 % od vseh otrok); 38.000 je bilo brezposelnih (ali 43,4 % od vseh brezposelnih); 32.000 pa je bilo drugih oseb (ali 19,6 % od vseh nezmožnih za delo, gospodinji, študentov, drugih neaktivnih in nerazvrščenih oseb).

Stopnja tveganja revščine glede na najpogostejši status aktivnosti v dohodkovnem referenčnem letu 2019 se je glede na prejšnje leto zvišala pri osebah v vseh statusih aktivnosti, razen pri zaposlenih in brezposelnih. Pri njih se je nekoliko znižala (pri vsakih se je znižala za 0,2 odstotne točke). Glede na starost se je stopnja tveganja revščine znižala za osebe, stare 25–29 let (za 2,4 odstotne točke) in za osebe, stare 75 ali več let (za 0,5 odstotne točke), pri mladoletnih otrocih je ostala enaka, v vseh drugih starostnih skupinah se je zvišala. Stopnja tveganja revščine se je znižala tudi za gospodinjstva brez delovno aktivnih članov (za 1,7 odstotne točke), za enostarševska gospodinjstva (za 4,3 odstotne točke) in za gospodinjstva vsaj treh odraslih brez vzdrževanih otrok (za 0,8 odstotne točke).

Socialni transferji še vedno znižujejo revščino

V Sloveniji so pomemben dejavnik zniževanja revščine socialni transferji, vključno s pokojninami. Če v dohodek ne bi šteli socialnih transferjev (družinskih in socialnih prejemkov), bi bila stopnja tveganja revščine 22,4-odstotna. Če bi od dohodka odšteli še pokojnine, bi se stopnja tveganja revščine zvišala na 39,4 %.

Povprečni dohodek gospodinjstev v 2019 višji

Povprečni letni neto razpoložljivi dohodek na gospodinjstvo je v Sloveniji v 2019 znašal 25.804 EUR in je bil tako za 1.079 EUR višji kot v prejšnjem letu. Povprečni letni ekvivalentni razpoložljivi dohodek na člana gospodinjstva, preračunan po OECD-jevi prilagojeni ekvivalenčni lestvici, se je zvišal za 600 EUR (na 15.836 EUR). Za 707 EUR se je zvišala tudi mediana (srednja vrednost) ekvivalentnega razpoložljivega dohodka (na 14.774 EUR).

Dohodek je bil nekoliko enakomerneje porazdeljen med gospodinjstvi, saj se je vrednost Ginijevega količnika znižala za 0,4 odstotne točke, vrednost razmerja kvintilnih razredov pa za 0,1 odstotne točke.

Osebe, izpostavljene tveganju socialne izključenosti, Slovenija, 2020

skupaj
15,0 %
309.000

Vir: SURS

Tveganju socialne izključenosti izpostavljen v 2020 vsak sedmi prebivalec Slovenije

Stopnja tveganja socialne izključenosti se je v Sloveniji v 2020 glede na prejšnje leto zvišala za 0,6 odstotne točke. Znašala je 15,0 %; to pomeni, da je bilo tveganju socialne izključenosti izpostavljenih približno 309.000 oseb ali 16.000 več kot v prejšnjem letu. Zvišanje števila oseb, izpostavljenih temu tveganju, je bilo posledica zvišanja dveh od treh kazalnikov socialne izključenosti: stopnje tveganja revščine in stopnje resne materialne prikrajšanosti (vsaka se je zvišala za 0,4 odstotne točke); stopnja zelo nizke delovne intenzivnosti se je znižala (za 0,4 odstotne točke).

Delež oseb, ki so bile hkrati izpostavljene vsem trem oblikam socialne izključenosti, je ostal enak. Teh najranljivejših oseb je bilo v letu 2020 0,5 % ali približno 9.000, to je 1.000 manj kot v letu 2019.

Stopnja tveganja socialne izključenosti, statistične regije, Slovenija, 2020

Vira: SURS, GURS

© SURS

Stopnja tveganja socialne izključenosti najvišja v koroški, najnižja v posavski statistični regiji

Stopnja tveganja socialne izključenosti je bila v 2020 najvišja v koroški (21,3-odstotna), najnižja pa v posavski statistični regiji (10,5-odstotna). V koroški statistični regiji sta bili najvišji tudi stopnja tveganja revščine (17,7-odstotna) ter stopnja resne materialne prikrajšanosti (5,6-odstotna). Stopnja zelo nizke delovne intenzivnosti je bila najvišja v savinjski (7,4-odstotna), najnižja pa v primorsko-notranjski statistični regiji (2,6-odstotna). Stopnja tveganja revščine je bila najnižja v gorenjski (9,2-odstotna), stopnja resne materialne prikrajšanosti pa v posavski statistični regiji (0,6-odstotna).

Delež oseb, izpostavljenih tveganju socialne izključenosti, se je glede na prejšnje leto znižal v štirih statističnih regijah (v savinjski, zasavski, posavski in jugovzhodni Sloveniji), v preostalih osmih pa se je zvišal.

V letu 2020 smo presegli cilj iz strategije Evropa 2020

V strategiji Evropa 2020, katere cilj je doseči visoko zaposlenost, produktivnost in socialno kohezijo v EU, so si države članice zastavile nalogo, da bodo od leta 2008 do leta 2020 zmanjšale število ljudi, izpostavljenih tveganju socialne izključenosti. Slovenija naj bi to število zmanjšala vsaj za 40.000.

V Sloveniji smo zastavljeni cilj ne samo dosegli, ampak presegli, drugo leto zapored. Število ljudi, izpostavljenih tveganju socialne izključenosti, se je namreč od izhodiščnega leta 2008 do leta 2020 znižalo s 361.000 na 309.000 (za 52.000). Stopnja tveganja socialne izključenosti se je v tem času znižala z 18,5 % (2008) na 15 % (2020), glede na leto 2019 pa se je nekoliko zvišala (za 0,6 odstotne točke).

Dolgotrajna revščina v letu 2020 nižja

Še posebno problematična je t. i. dolgotrajna revščina, saj si ljudje zaradi nje lahko ne morejo privoščiti nekaterih dobrin, storitev in dejavnosti, ki so običajne za družbo, v kateri živijo, in se zaradi tega oddaljijo od socialnega okolja ali se celo izolirajo od družbe. Dalj časa trajajočo revščino merimo s stopnjo dolgotrajnega tveganja revščine. Ta pokaže, koliko odstotkov oseb je živel pod pragom tveganja revščine v tekočem letu in vsaj še v dveh letih od predhodnih treh.

Stopnja dolgotrajnega tveganja revščine se je glede na prejšnje leto znižala, in sicer za 0,4 odstotne točke. V Sloveniji je v letu 2020 živel 7 % ali 124.000 oseb, ki so bile dalj časa pod pragom tveganja revščine (vsak štirinajsti), v letu prej pa 7,4 % (približno 10.000 več).

Osnovni kazalniki dohodka, revščine in socialne izključenosti, Slovenija

	2019	2020
Mediana letnega ekvivalentnega razpoložljivega dohodka (EUR)	14.067	14.774
Letni prag tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo (EUR)	8.440	8.864
Mesečni prag tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo (EUR)	703	739
Stopnja tveganja socialne izključenosti (% oseb)	14,4	15,0
Stopnja tveganja revščine (% oseb)	12,0	12,4
Stopnja resne materialne prikrajšanosti - za 4 od 9 elementov (% oseb)	2,6	3,0
Stopnja zelo nizke delovne intenzivnosti, starost 0–59 let (% oseb)	5,2	4,8
Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji, razen pokojnin (% oseb)	22,0	22,4
Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji, vključno s pokojninami (% oseb)	39,2	39,4
Stopnja dolgotrajnega tveganja revščine (% oseb)	7,4	7,0
Neenakost porazdelitve dohodka - razmerje kvartilnih razredov (80/20)	3,4	3,3
Neenakost porazdelitve dohodka - Ginijev količnik (%)	23,9	23,5

Vir: SURS

Osebe z najnižjo stopnjo tveganja revščine, Slovenija

	2019	2020
	% oseb pod pragom tveganja revščine	
Delovno aktivne osebe (starost 18+)	4,5	5,0
Osebe z vsaj višješolsko izobrazbo (starost 18+)	4,6	4,9
Gospodinjstva vsaj treh odraslih oseb z vzdrževanimi otroki	3,8	4,5
Gospodinjstva vsaj treh odraslih oseb brez vzdrževanih otrok	5,2	4,4
Gospodinjstva, v katerih so vsi odrasli člani delovno aktivni	2,9	3,4

Vir: SURS

Osebe z najvišjo stopnjo tveganja revščine, Slovenija

	2019	2020
	% oseb pod pragom tveganja revščine	
Glede na delovno intenzivnost gospodinjstva		
gospodinjstva brez delovno aktivnih članov	42,1	40,4
Glede na tip gospodinjstva		
enočlanska gospodinjstva	38,0	39,7
enostarševska gospodinjstva	26,1	21,8
Glede na najpogostejši status aktivnosti v letu pred anketiranjem (starost 18+)		
brezposelne osebe	43,6	43,4
upokojene ženske	21,8	22,6

drugi neaktivni (gospodinje, študenti, nezmožni za delo...)	20,1	18,9
Glede na starost in spol		
ženske, starejše od 59 let	21,4	22,4
Glede na stanovanjsko razmerje gospodinjstva		
najemniki stanovanj	29,7	28,1
Glede na dokončano izobrazbo (starost 18+)		
osebe z največ osnovnošolsko izobrazbo	28,4	29,5

Vir: SURS

Metodološko opozorilo

Vir za izračun stopnje tveganja revščine in drugih kazalnikov za leto 2020 so bili podatki iz raziskovanja Življenjski pogoji (SILC) za leto 2020, ki je bilo izvedeno na podlagi podatkov, pridobljenih z anketnim vprašalnikom v letu 2020 (leto izvedbe SILC), ter iz administrativnih in registrskih podatkov za leto 2019 (referenčno leto za dohodek).

V današnji objavi so prikazani končni podatki za leto 2020 v primerjavi z letom 2019. Podatki so bili pridobljeni z anketnim vprašalnikom, in sicer za leto 2019 v prvi polovici leta 2019 (januar–junij), za leto 2020 pa zaradi epidemije covid-19 v dveh obdobjih (od 15. januarja do 15. marca in od 15. maja do 15. septembra).

Podrobni podatki po različnih prerezih bodo v podatkovni bazi SiStat objavljeni 8. julija 2021.

Avtor/-ji: Stanka Intihar

Statistični urad Republike Slovenije

Litostrojska cesta 54, 1000 Ljubljana

Informacijsko središče:

telefon: (01) 241 64 04

faks: (01) 241 53 44

info.stat@gov.si

www.stat.si

© Statistični urad Republike Slovenije

Uporaba in objava podatkov dovoljeni le z navedbo vira.